

CROTALUS ATROX (BAIRD & GIRARD, 1853) IN HET
TERRARIUM.

Door: V. Pezzano, Streng 22, 1738 CS Waarland.

Inhoud: Beschrijving - Verspreiding - *Crotalus atrox* in het terrarium - Het paartje in het terrarium - Literatuur.

BESCHRIJVING

Crotalus atrox is de grootste ratelslang van west Amerika: 180-200 cm lang, een tamelijk dik lichaam en een brede, hartvormige kop, die duidelijk afgegrensd is van het lichaam. De rugtekening heeft een zeshoekig patroon, omgeven door een witte lijn. Bovendien zijn twee witte lijnen duidelijk zichtbaar langs de zijden van de kop. Eén van deze lijnen loopt van het oog naar de bovenlip voor de mondhoek. De staart is zwart-wit gebandeerd. De schubben zijn gekield. Het vrouwtje is altijd kleiner dan het mannetje en wordt nooit langer dan 140 cm. Deze ratelslang heeft een sterk haemotoxisch gif. De giftanden zijn ongeveer $2\frac{1}{2}$ cm lang.

VERSPREIDING

In het zuiden van centraal Mexico, tot in de staten Arkansas, Oklahoma en Texas in het noorden. Zij bewoont de droge en bijna droge zones vanaf zeeniveau tot 2100 m in de U.S.A en in Mexico tot 2800 m.

CROTALUS ATROX IN HET TERRARIUM

Deze soort is door zijn karakter niet geschikt

Foto 1. *Crotalus atrox*. Foto: V. Pezzano.

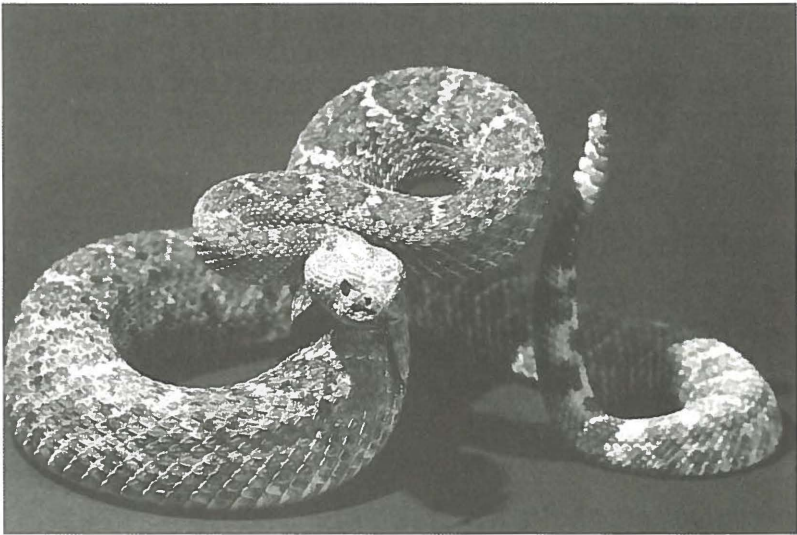

Foto 2. *Crotalus atrox*. Foto: V. Pezzano.

voor beginners. Evenals *Crotalus viridis* en *Crotalus adamanteus* is *Crotalus atrox* een zeer snel irriteerbare slang, zodat het bijna onmogelijk is deze slangen in rusttoestand te zien. Een goede eigenschap is, dat hij gemakkelijk "leert", zodat hij na een aantal jaren zich meestal rustiger gaat gedragen, hoewel dit niet geldt voor alle exemplaren. Sommige slangen zullen, na ongeveer twee jaar in een terrarium te hebben geleefd, bereid zijn een dode prooi van een pincet te aksepteren, terwijl andere zelfs na tien jaar nog gebruik zullen maken van hun ratel.

Typisch is de aanvals- en verdedigingshouding van deze soorten (foto 2). Vanuit deze houding kan de slang een grote uitval maken.

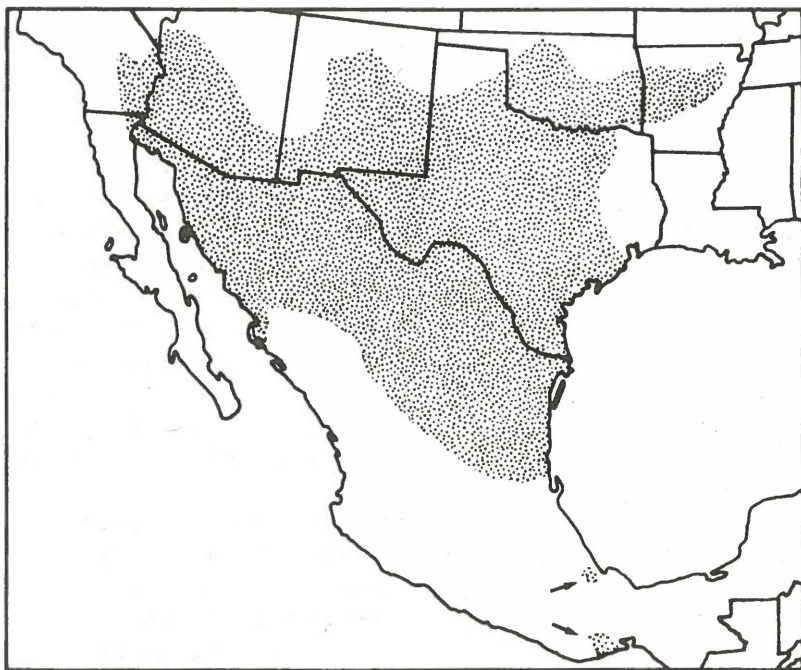
In Amerika worden jaarlijks veel mensen gebeten door ratelslangen, en men vermoedt dat de meeste beten worden veroorzaakt door *Crotalus atrox*.

Deze soort aksepteert zonder moeite voedsel in het terrarium, zoals konijnen, ratten, muizen en kuikens. Indien we te maken hebben met een volwassen, recentelijk geïmporteerd exemplaar, verdient het aanbeveling dode prooi te geven, daar elke beweging in het terrarium het dier nerveus zal maken. Jonge exemplaren, of slangen die in het terrarium geboren zijn, zullen nooit moeilijkheden geven wat het voeren betreft.

Het terrarium moet wat de maten betreft aangepast zijn aan die van de slang en kan mooier gemaakt worden met wat stenen en als bodembedekking een laag fijne steentjes zoals gebruikt wordt voor een aquarium. Een bakje water is altijd noodzakelijk, ook als deze dieren uit een droog klimaat komen. Mijn slangen heb ik vaak zien drinken.

's Zomers is overdag een temperatuur boven 27°C op de koudste plaats van het terrarium aan te raden met 's nachts een temperatuur van 20°C.

Een winterrust is mogelijk voor deze slangen maar is niet strikt noodzakelijk. De temperatuur mag

Kaart 1. Verspreidingsgebied van *Cratalus atrox*.
Naar Conant, 1975 en Klauber, 1972.

tijdens de winterperiode dalen tot 24⁰C overdag en 15⁰C 's nachts. Deze verschillen in temperatuur, maar ook de lengte van het daglicht zijn een stimulan voor de voortplanting.

HET PAARTJE IN HET TERRARIUM

Een mannetje van 140 cm lang en een vrouwtje van 100 cm werden in april samen in een terrarium van 140x80x80 cm (lxbxh) geplaatst. Het mannetje vertoonde duidelijk paringsbereidheid. Overdag was hij heel actief en had acht weken lang niet gegeten. Het vrouwtje toonde geen interesse voor de avances van haar partner en trok zich terug in

haar schuilplaats. Toch werd tegen eind april een paring waargenomen. Veertien dagen na deze paring werd het mannetje teruggezet in zijn terrarium, waar hij nog gedurende drie weken bleef vasten. Het vrouwtje bleef eten tot honderdvijfendertig dagen na de paring. Zij was toen duidelijk zichtbaar dikker geworden in de buurt van de staart. Na honderdachtenzestig dagen werden vijf jongen geboren (drie mannetjes en twee vrouwtjes). Ook werden twee onbevuchte eieren afgestoten. Dezelfde dag nog aksepteerde zij twee ratten. De jongen werden in een apart terrarium geplaatst bij een temperatuur van 25°C. Zij vervelden voor het eerst na acht dagen. Het was nu mogelijk een hoog zoemgeluid te horen van hun eerste rateltjes. Twee weken na de geboorte aten zij pas behaarde muizen. Na vijf maanden waren zij 40 cm lang en hadden zij twee ratels. In de jaren daarna vonden nog verschillende geboorten plaats van tien à twaalf exemplaren per keer. Uit de literatuur wordt een maximum van vijfentwintig exemplaren gemeld.

Crotalus atrox is, wanneer hij in een terrarium geboren is, een makkelijk te houden en langlevende slang. Zij kunnen vaak ouder worden dan twintig jaar.

LITERATUUR

- Klauber, L.M., 1972. Rattlesnakes, Vol. 1 en 2. 2nd Ed. Univ. of Calif. Press, Berkeley and Los Angeles. Pp. i-xxx/i-xvii, 1-1533.
- Murphy, James B. & Barry L. Armstrong, 1978. Maintenance of Rattlesnakes in Captivity. Univ. Kansas Mus. Nat. Hist., Special Publ. No. 3. Pp. i-vii, 1-40.
- Trutnau, Ludwig, 1981. Schlangen im Terrarium II: Giftschlangen. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart. Pp. 1-200.